

Cricoteka jest w Podgórzu od 10 lat

2024-09-15

W tym roku mija 10 lat od przeprowadzki Cricoteki z serca miasta, z ulic Kanoniczej i Szczepańskiej, do siedziby przy ulicy Nadwiślańskiej w Podgórzu. Z tej okazji instytucja przygotowała szereg wydarzeń, na które zaprasza od 12 do 15 września.

- Obchody 10-lecia otwarcia budynku będą poświęcone uważnemu przyglądaniu się sobie, różnorodności programu, bez tracenia perspektywy sztuki Tadeusza Kantora. Sam budynek przecież, wyrasta z hołdu złożonego artyście poprzez grę człowieka z przedmiotem, człowieka niosącego stół. Budynek – rama dla najstarszej w Krakowie elektrowni, ambalaż – opakowanie starego nowym, ale też most przerzucony na drugą stronę Wisły, który zdeterminował pojawienie się nowych aktywności w naszym programie – tak do udziału w jubileuszowych obchodach zaprasza Cricoteka, wojewódzka instytucja kultury.

Charakterystyczny budynek Cricoteki przy ul. Nadwiślańskiej został tak zaprojektowany, by jednocześnie prezentować sztukę Tadeusza Kantora i stanowić przestrzeń do prowadzenia działalności teatralnej, muzycznej, tanecznej i performatywnej. Jak podkreśla instytucja, funkcjonalność budynku umożliwia realizację wielotorowego programu, także edukacyjnego, skierowanego do wszystkich grup wiekowych oraz dla osób ze specjalnymi potrzebami.

– Kantor projektował działalność Cricoteki na 25 lat po swojej śmierci. Przekroczyliśmy już tę granicę, jako 44-letnia instytucja wciąż jesteśmy zaskakiwani interpretacjami dzieła Kantora, wciąż zapraszamy nowych, często bardzo młodych artystów, dając też miejsce i przestrzeń do działań dla artystów z kręgu założyciela Teatru Cricot 2 – opisuje swoją działalność Cricoteka.

Obchody rozpoczęły się w czwartek, 12 września. Odbyła się wtedy debata o budynku zatytułowana „Cricoteka 10 na 10?”. Do udziału w debacie organizatorzy zaprosili grono architektów i specjalistów różnych dziedzin, żeby porozmawiać o tym, jak pojawienie się Cricoteki nad brzegiem Wisły zmieniło jej otoczenie, jak wpłynęło ono na rozwój dzielnicy i wspólnotę mieszkańców. Jednym z uczestników rozmowy był Stanisław Mazur, zastępca prezydenta Krakowa. [Debata była transmitowana na profilu Cricoteki na Facebooku.](#)

W programie jubileuszowych obchodów, które potrwać do 15 września, znalazły się także: wystąpienie Zbigniewa Warpechowskiego, oprowadzania po budynku, wydarzenie rodzinne, „Strachy na łachy! Szyjemy potwora”, koncert na placu Cricoteki (wystąpią Reiko Yamada i Artur Majewski,) cykl instalacji dźwiękowych, a także zaplanowany na niedzielę piknik. Szczegółowy program na stronie instytucji.

Tadeusz Kantor

Tadeusz Kantor (1915–1990) – reżyser, malarz, rysownik, teoretyk sztuki, scenograf, twórca happeningów, rewolucjonista teatru XX wieku, jedna z najważniejszych postaci życia artystycznego w Polsce. Absolwent krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Twórca Podziemnego Teatru Niezależnego w czasie okupacji. W 1955 r. razem z Marią Jarembą i Kazimierzem

Mikulskim założył Teatr Cricot 2. Przełomowym etapem w jego działalności był rozpoczęty wraz ze spektaklem „Umarła klasa” (1975 r.) Teatr Śmierci. Kolejne spektakle bazowały na wspomnieniach i własnej pamięci artysty: „Wielopole, Wielopole”, „Niech szczeną artyści”, „Nigdy tu już nie powrócę” i „Dziś są moje urodziny”.

O budynku Cricoteki

Siedziba Cricoteki to połączenie dwóch budynków – zabytkowej elektrowni i nowoczesnej konstrukcji. Siedziba została otwarta w 2014 r.

W historycznym budynku od 1900 r. działała elektrownia komunalna. Po jej zamknięciu miejsce pełniło różne funkcje, był tam między innymi dom noclegowy i kąpielowy dla bezdomnych czy przychodnia lekarska. Obecnie w budynku starej elektrowni znajdują się biura Cricoteki, archiwum oraz sala teatralna, natomiast w części nowej – przestrzeń wystawiennicza, przestrzeń edukacyjna i kawiarnia. Budynki połączone są podziemnym holem.

Projekt architektoniczny nowej bryły nawiązuje do rysunku Tadeusza Kantora „Człowiek ze stołem”. Bryła budynku ma przypominać stół i odwoływać się do kilku ważnych pomysłów Tadeusza Kantora: opakowania, ambalażu, pomników architektury niemożliwej. Koncepcja autorstwa IQ2 Konsorcjum (Wizja Sp. z o.o. – Stanisław Deńko, nsMoonStudio Sp. z o.o. – Piotr Nawara, Agnieszka Szulck, Kraków) została nagrodzona za ambitną próbę zbudowania przestrzeni publicznej będącej jednocześnie sceną i widownią – miejscem nieustannego spektaklu, gdzie tak jak w Teatrze Kantora, zostają zlikwidowane granice między aktorem a widzem. W pracy czytelne są inspiracje koncepcjami artystycznymi artysty, szczególnie ideą ambalażu i sztuką konfliktu i „spięcia”, łamaniem stereotypów i prowadzeniem niecodziennych zderzeń form i treści.